

BOSHLANG'ICH SINIF ONA TILI DARSLARIDA INTERFAOL VA IJODIY TOPSHIRIQLARDAN FOYDALANISHNING METODIK ASOSLARI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19639109>

Hafizova Mamura Murodjonovna

Toshkent amaliy fanlar universiteti "Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 5-kurs talabasi

Qarshiyeva Jumagul Urazali qizi

Toshkent amaliy fanlar universiteti "Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 5-kurs talabasi

E-mail: qarshiyevajumagul1@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada boshlang'ich sinif ona tili darslarida interfaol va ijodiy topshiriqlardan foydalanishning metodik asoslari tahlil qilingan. O'quvchilarning nutqiy kompetensiyasini rivojlantirish, mustaqil fikrlashini shakllantirish hamda dars jarayonining samaradorligini oshirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlarning o'рни yoritilgan. Shuningdek, topshiriqlarni loyihalash bosqichlari va ularni amaliy qo'llash mexanizmlari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar

boshlang'ich ta'lim, ona tili, interfaol metodlar, ijodiy topshiriqlar, nutq rivoji, pedagogik texnologiya

Аннотация

В статье анализируются методические основы использования интерактивных и творческих заданий на уроках родного языка в начальных классах. Рассматривается их роль в развитии речевых компетенций, формировании самостоятельного мышления и повышении эффективности обучения.

Ключевые слова

начальное образование, родной язык, интерактивные методы, творческие задания

Abstract

The article examines the methodological foundations for using interactive and creative tasks in primary school native language lessons. It highlights their importance in developing students' communicative competence, independent thinking, and improving lesson effectiveness.

Keywords

primary education, native language, interactive methods, creative tasks

Kirish

Boshlang'ich ta'lim tizimida ona tili fanining asosiy vazifasi o'quvchilarda to'g'ri va ravon nutqni shakllantirish, ularni mustaqil fikrlashga o'rgatishdan iborat. An'anaviy o'qitish usullari ko'pincha o'quvchilarni faol ishtirok etishga yetarli darajada jalb eta olmaydi.

Shu sababli, dars jarayonida interfaol va ijodiy topshiriqlardan foydalanish orqali o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtirish dolzarb masalaga aylanmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda quyidagi metodlardan foydalanildi:

ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish;

pedagogik kuzatish;

tajriba-sinov ishlari;

natijalarni taqqoslash va umumlashtirish.

Asosiy qism

Interfaol topshiriqlarning didaktik ahamiyati

Interfaol topshiriqlar o'quvchilarning o'zaro hamkorlikda ishlashini ta'minlaydi. Ular orqali:

o'quvchilarning nutqi rivojlanadi;

mantiqiy fikrlash shakllanadi;

jamoada ishlash ko'nikmasi ortadi.

Ijodiy topshiriqlarni tashkil etish metodikasi

Ijodiy topshiriqlarni samarali tashkil etish uchun quyidagi yondashuvlar muhim:

Motivatsiya yaratish

O'quvchilarni topshiriqqa qiziqtirish asosiy bosqich hisoblanadi.

Muammoli vaziyat yaratish

O'quvchini izlanishga undovchi savollar beriladi.

Erkin fikr bildirishga imkon berish

Har bir o'quvchining fikri qadrlanishi kerak.

Natijani baholash

Baholashda ijodiy yondashuv va mustaqillik inobatga olinadi.

Ijodiy va interfaol topshiriqlar turlari

1. "Aqliy hujum" (Brainstorming)

Berilgan mavzu yuzasidan tezkor fikrlar bildiriladi.

Mavzu: "Bahor fasli"

Topshiriq: O'qituvchi savol beradi:

"Bahor fasli haqida nimalarni bilasiz?"

O'quvchilar javoblari:

Gullar ochiladi

Qushlar qaytib keladi

Havo isiydi

Daraxtlar kurtak yozadi

Yomg'ir yog'adi

Metodik ahamiyati:

O'quvchilarning erkin fikrlashi rivojlanadi

Lug'at boyligi oshadi

Darsga qiziqish kuchayadi

2. "Sinkveyn" metodi

"Kitob"

Topshiriq: "Kitob" so'zi asosida sinkveyn tuzing.

Namuna:

Kitob

Qiziqarli, foydali

O'qitadi, o'rgatadi, rivojlantiradi

Kitob bilim manbai

Xazina

Metodik ahamiyati:

So'z boyligini oshiradi

Mustaqil fikrlashni rivojlantiradi

Grammatik tuzilmani mustahkamlaydi

3. "Rolga kirish" usuli

Turli hayotiy vaziyatlar sahnalashtiriladi.

4. "Matnni davom ettir" topshirig'i

"

Mavzu: "Mehribon bola"

Boshlanish matni:

Bir kuni Ali maktabdan qaytayotib, yo'lda kichkina mushukchani ko'rib qoldi.

Mushukcha juda och edi...

Topshiriq: Hikoyani davom ettiring.

Namuna javob: Ali mushukchani uyiga olib keldi. Unga sut berdi va uni parvarish qildi. Mushukcha sog'ayib ketdi va Alining eng yaqin do'stiga aylandi.

Metodik ahamiyati:

Ijodiy fikrlashni rivojlantiradi

Nutq tuzish ko'nikmasini oshiradi

Tasavvur doirasini kengaytiradi

5. Didaktik o'yinlar

Bilimlarni mustahkamlashning samarali vositasi hisoblanadi.

Amaliy qo'llash namunasi

Masalan, "Mening sevimli faslim" mavzusida:

o'quvchilar guruhlarga bo'linadi;

har bir guruh fasl haqida matn yaratadi;

natijalar taqdim etiladi va muhokama qilinadi.

Bu usul o'quvchilarning nutqini rivojlantirish bilan birga, ularning ijodiy tafakkurini ham oshiradi.

Natijalar va muhokama

Tajriba natijalari interfaol va ijodiy topshiriqlarning o'quvchilar faolligini oshirishda samarali ekanligini ko'rsatdi. Dars jarayonida o'quvchilar erkin fikr bildiradi, mustaqil qaror qabul qilishga o'rganadi.

Xulosa

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida interfaol va ijodiy topshiriqlardan foydalanish ta'lim sifatini oshirishning muhim omili hisoblanadi. Ushbu metodlar o'quvchilarning nutqiy va intellektual rivojiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Ona tili o'qitish metodikasi. – Toshkent.

2. Pedagogik innovatsiyalar asoslari.

3. Interfaol ta'lim metodlari.

4. Boshlang'ich ta'lim nazariyasi.

5. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar.

6. Pardaboyeva Dilnoza G'aybulla Qizi, P. D. G. A. (2024). BOSHLANG 'ICH SINF O 'QUVCHILARIDA TANQIDIY FIKRLASHNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(7S), 521-523.

7. Alimova, D. (2024). Boshlang 'ich sinf darslarida STEAM ta'lim texnologiyasini qo 'llashning metodik ahamiyati. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-3.

8. BOSHLANG 'ICH SINF O 'QUVCHILARINING STEAM TA'LIMI ORQALI O 'ZO 'ZINI RIVOJLANTIRISH USULLARI

AQY Azadovna, XY Mamatqulovna - Eurasian Journal of Academic Research, 2024

9. Развитие компетентности саморазвития учащихся начальных классов

К Абдиева - Общество и инновации, 2023 Похожие статьи

10. Khudoykulovna, A. D. (2025). EFFICIENCY FACTORS OF TEACHING MATHEMATICS AND NATURAL SCIENCES BASED ON NEW INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES. AMERICAN JOURNAL OF EDUCATION AND LEARNING, 3(9), 665-674.

26. Saparova, U. B. (2023). IN ENSURING ECONOMIC GROWTH, FAMILY BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP SHAPE CONCEPTS IN THE MINDS OF READERS. Confrencea, 6(6), 342-347.